

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Toelichting Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

23 september 2022

Doel Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › Leren voor de toekomst
- › Beter gesteld staan voor gevolgen van extreme neerslag.
- › In Limburg én de rest van Nederland

Terugkijkend:

- › De rivierverruiming en dijkversterkingen langs rivieren
- › Via NAS en DP klimaatadaptatie zijn grote stappen gezet
- › Vasthouden – bergen – afvoeren heeft bijgedragen

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Concept advies

Beter bestand tegen klimaatextremen door:

- › Wateroverlast is niet altijd te voorkomen
- › Brede focus op én waterbewustzijn, én watersysteem, én inrichting gebied, én crisisbeheersing én herstel na crisis.
- › Versterk de weerbaarheid van een gebied tegen extreme neerslag in samenhang met andere klimaatopgaven zoals droogte
- › Basis waterveiligheid: van historische afvoer naar voorspelling toekomstige neerslag.
- › Governance klimaatadaptatie professionaliseren.
- › Bovenregionale stresstesten
- › Grensoverschrijdende samenwerking verbeteren

Klimaatrobuust beperken van de impact

Van 3 naar 5 lagen, ook in het regionaal systeem

- 0. Waterbewustzijn: basis voor het handelen van burgers, bedrijven en overheden
- 1. Preventie: beperken kans op wateroverlast
- 2. Gevolgbeperking: beperken van schade en maatschappelijke ontwrichting in de 'koude' fase
- 3. Crisisbeheersing: Voorkomen van maatschappelijk ontwrichting tijdens crisis
- 4. Klimaatrobuust herstel

Vergroten waterbewustzijn

- › Wateroverlast bij extreme neerslag kan niet voorkomen worden:
 - Versterk bewustwording van risico's en daarmee de zelfredzaamheid
- › Verbeter communicatie over risico's:
 - Eén centraal platform
 - Per doelgroep een concrete boodschap
 - Richt communicatie in op gewenst gedrag
 - Educatie
- › Intensiveer communicatie met gebruikers rivierbed
- › Verken waterlabel/waterparagraaf

Preventie: Gebiedsgerichte weerbaarheid

- › Versterk weerbaarheid gebied door vergroten sponswerking.
- › Verken een (nog) meer risicogestuurde normering wateroverlast
 - Kijk naar gevolgen extreem weer
 - Relatie met aard van bodem en watersysteem
 - Relatie met riolering en het gedrag van water.
 - Benut praktijkcases in de voorbereiding.
- › Versterk de weerbaarheid via ruimtelijke keuzes (zowel in landelijk als in stedelijk gebied)

Kwetsbaarheden in beeld op meerdere schaalniveau's

- › Bovenregionale stresstesten voor wateroverlast
 - Gebruik handreiking en beoordelingskader.
 - Concretiseer prestatie eisen voor vitaal en kwetsbare functies.
 - IenW komt tot landelijk beeld van kwetsbaarheden met bovenregionale oorzaken.

- › Rolinvulling bovenregionale stresstesten:
 - Min IenW geeft opdracht voor bovenregionale stresstesten
 - Provincies coördineren bovenregionale stresstesten
 - Regio voert de stresstesten uit, de risicodialogen en het opstellen van overzicht bovenregionale knelpunten in 2024- 2025.
 - Borg samenhang met DPRA stresstesten op verschillende schaalniveau's

Klimaatrobuust Nederland: versnelling en sturing

Elke schop in de grond moet klimaatbestendig!

- Kom tot een samenhangende **aansturing**, versterk verbinding tussen NAS en Deltaprogramma RA.
- Borg klimaatbestendigheid in ruimtelijke keuzes en bestuurlijke besluitvorming: richt governance zo in dat **rollen en verantwoordelijkheden** duidelijk zijn.
- Bepaal de **eisen** voor klimaatbestendigheid. Borg dit daar waar het effectief is. O.a. door de maatlat klimaatadaptief bouwen vast te leggen in wet- en regelgeving.
- Ontwikkel **instrumenten** op basis van uniforme uitgangspunten.

Waterveiligheid grote rivieren

- › Benut de kansen van een integrale aanpak van dijkversterking en rivierverruiming
- › Onderzoek mogelijkheid aanpassing prioritering en programmering HWBP
- › Actualiseer de modellen, statistiek en waterveiligheids-instrumentarium met de kennis van het hoogwater in 2021.
- › Reserveer voldoende ruimte voor maatregelen toekomst

Verder kijken dan de grens

- › Grensoverschrijdende (bovenregionale) stresstesten samen met de grensregio's
- › Vergroot de gemeenschappelijke kennisbasis en kom tot een gezamenlijke integrale grensoverschrijdende gebiedsvisie
- › Investeer indien nodig in het buitenland

Klaar voor de crisis

- › Gebaseerd op verschillende evaluaties (Veiligheidsregio's, RWS, Waterschap Limburg)
- › Betrek regionale wateren bij de crisisbeheersing en verbeter de samenwerking in de voorbereidende (koude) fase

Snel en klimaatrobuust herstellen

- › Verken de mogelijkheden voor het opnemen van klimaatrobuust herstel in verzekeringsvoorwaarden en/of bouwbesluit
- › Verken hoe de kaders voor klimaatrobuust bouwen juridisch vastgelegd kunnen worden.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Proces

Proces Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › De **looptijd** van de Beleidstafel wateroverlast en hoogwater is **één jaar**.
- › **Beleidstafel** stelt nu **eindadvies** op
- › **Vaststelling eindadvies door beleidstafel eind november**
- › **Bekrachtiging in Bestuurlijk Overleg water op 14 december**
- › **Daarna:** staande organisaties en programma's voeren advies uit.

- › Nu concept eindadvies.
 - Uw reactie is input

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Bedankt

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Achtergrond informatie

Opzet Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

- › De beleidstafel bestaat uit **bestuurlijke vertegenwoordigers** van partijen met op **nationaal of regionaal niveau** een rol en verantwoordelijkheid voor watersystemen en ruimtelijk inrichting
- › **Deelnemers:**
 - Waterschap Limburg
 - Provincie Limburg
 - gemeente Valkenburg aan de Geul
 - Interprovinciaal Overleg
 - Unie van Waterschappen
 - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
 - Deltacommissaris
 - Rijk (ministeries van IenW, BZK en LNV)

Maatschappelijke participatie

- › Het **Overlegorgaan van de Fysieke Leefomgeving** (OFL), vertegenwoordigt een brede groep belangengroepen uit de samenleving. Het OFL adviseert de beleidstafel.

Kwaliteitsborging

- › De **wetenschappelijke klankbordgroep** geeft onafhankelijk advies over de adviezen van de beleidstafel.

Voorstel gebieden bovenregionale stresstesten

Naam regio	Stroomgebieden
Friesland	Wetterskip Fryslân
Groningen en NO-Drenthe	Noorderzijlvest en Hunze en Aa's
Overijsselse Vecht	Drents-Overijsselse Delta, Vechtstromen en de beheerder van het Duitse deel van het Vecht-stroomgebied
Veluwe	Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
Achterhoek	Rijn en IJssel, Rijkswaterstaat ON, waterbeheerder in Duitsland voor de bovenstroomse lopen van de diverse beken en Oude IJssel
ARK-NZK	Hollandse Noorderkwartier, Amstel, Gooi en Vecht, Stichtse Rijnlanden, Rijnland, RWS WNN
Zuiderzeeland	Zuiderzeeland
Rivierenland	Rivierenland en RWS ON/ZN
Noord-Westelijke Delta	Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard, Hollandse Delta, RWS WN
Zuid-Westelijke Delta	Scheldestromen, Brabantse Delta, RWS-ZD en de Vlaamse waterbeheerders
Midden-Oostelijk Noord-Brabant	Dommel, Aa en Maas, met de Vlaamse waterbeheerder(s) en RWS ZN
Limburg	Waterschap Limburg met de Waalse en Duitse waterbeheerders van de bovenlopen en RWS als beheerder van de Maas.